

L'EIXAMPLE PER ALS SEUS VEÏNS I VEÏNES

**Seguiment
d'actuacions
de Districte**

**2015
2019**

**Ajuntament
de Barcelona**

Al maig del 2015, amb l'empenta de moltíssima gent comuna i unes grans expectatives de canvi, moltes de nosaltres vam fer un pas endavant per assumir el repte de transformar la ciutat amb polítiques valentes. Defensant els interessos d'una majoria social, plantant cara als oligopolis i fons d'inversió i, liderant des del sector públic, els principals reptes de la ciutat.

Quatre anys després, podem afirmar que molts d'aquests objectius, que es deia que eren impossibles d'aconseguir, són una realitat al nostre districte i a la ciutat.

El balanç de govern d'aquest mandat demostra que es podien canviar les prioritats i l'agenda de Barcelona, es podia governar pensant en els interessos de la majoria de la gent. Posant ordre i regulant el turisme, per una banda, i fomentant l'economia de proximitat, la ciència i la innovació i l'economia social i solidària per l'altra.

S'ha pogut ampliar la despesa en drets socials fins a convertir Barcelona en la gran ciutat de l'Estat que més inversió social fa, reforçant així els drets més bàsics com poden ser el de l'habitatge, la salut o l'educació. Això ha revertit en un augment dels equipaments i les prestacions de les quals disposa el veïnat del nostre districte. I al mateix temps, s'ha reduït l'endeutament de l'Ajuntament i s'ha desplegat una política pressupostària solvent.

També s'ha pogut iniciar una transformació de l'urbanisme del districte. Es tracta de posar al centre el vianant, el veïnat que viu i omple de vida els carrers i places dels nostres barris. Aquests principis han inspirat la nova superilla de Sant Antoni i els futurs eixos verds dels carrers Girona i Consell de Cent, que contribueixen a incrementar el verd, millorar la qualitat de l'aire, i reduir tant el soroll com la contaminació atmosfèrica.

Aquestes no són les úniques transformacions que encara l'Eixample. Cal destacar també que el nostre districte, i també la ciutat, ha pogut assolir durant aquest mandat un

dels seus grans anhels: tancar la presó Model per obrir l'espai a la ciutat. Hem posat els fonaments dels espais verds, els equipaments i l'habitatge protegit, entre d'altres, que en els propers anys s'erigiran en aquest nou entorn de Barcelona.

Un altre gran avenç que Barcelona ha fet al districte de l'Eixample ha estat la regularització de les obres del temple de la Sagrada Família. La ciutat ha trigat més de 120 anys en aconseguir fer aquest pas, que ha de ser el primer dels que hem de donar per endreçar el seu entorn.

En aquest document volem destacar aquelles fites amb un impacte directe més important sobre la vida i el dia a dia de la gent. No hi són totes les mesures executades del Pla d'Actuació del Districte, ni la resta d'accions que s'han anat realitzant durant aquests últims quatre anys, però hi són aquelles que permeten il·lustrar quines han sigut les prioritats i les principals línies de treball del govern.

I tot i l'esforç, la valentia i la profunditat dels canvis implementats, els reptes encara són molts. Hi ha molta feina a fer, però sabem quin és el camí. I sabem que sí que és possible.

Gerardo Pisarello Prados

Regidor del Districte de l'Eixample

SUMARI

I. Introducció	5
II. Les claus de l'acció de govern	7
III. Estat d'execució general del PAD	10
IV. Seguiment d'actuacions: principals resultats per eixos	12
1. Bon viure	
2. Economia plural	
3. Transició ecològica	
4. Bon govern	
5. Justícia global	

I. Introducció

El Programa d'Actuació Municipal (PAM), el document polític de referència de l'acció municipal a Barcelona, presenta els principals objectius i actuacions previstes pel mandat en curs. **Com expressió de la voluntat política de cada govern municipal**, el PAM fixa les prioritats que hauran d'orientar l'actuació dels serveis municipals, la concreció pressupostària del mandat i les seves inversions.

El PAM 2016-19 és el resultat del **procés de participació** que sota el nom de **decidim.barcelona** es va realitzar a partir d'una primera proposta de l'actual equip de govern, entre els mesos de novembre 2015 i abril 2016, i en el qual van participar més de 39.000 persones, així com 1.741 entitats i col·lectius de la ciutat. La proposta final, malgrat no assolir els acords polítics necessaris per a la seva aprovació formal, va ser **assumida per l'equip de govern com a full de ruta de la seva acció**.

Aquest document presenta informació sobre el grau d'execució del PAM, en la seva vessant territorialitzada, i el Pla d'Actuació del Districte (PAD), en relació als seus eixos i actuacions al districte de l'Eixample, que s'han concretat en més de 270 projectes per poder monitoritzar de forma més acurada el seu desplegament i realització al territori.

Des del març de 2018 el web [decidim.barcelona](https://www.decidim.barcelona), responent a la seva vocació de transparència i rendició de comptes a la ciutadania, actualitza amb regularitat l'execució de les actuacions i dels projectes vinculats al PAM i els 10 PAD territorials.

(Consulteu a: <https://www.decidim.barcelona/processes/pam>)

Tot seguit us oferim una visió general de l'estat d'execució del PAD com a tancament del mandat actual, fins al maig del 2019. L'objectiu és tenir una visió clara de l'estat de desenvolupament de les principals actuacions relacionades amb els objectius fixats, d'acord amb **les noves**

prioritats al servei de la ciutadania i dels barris de la ciutat.

La **política pública és dinàmica**, ja que el propi context ho és, per aquesta raó aquest document va més enllà del PAD i fa un seguiment de les actuacions més destacades que s'han posat en marxa durant aquest mandat. És a dir, l'estructura segueix el eixos del PAD, però la mirada és més àmplia per tal de fer un seguiment acurat dels reptes assolits al llarg d'aquests anys.

II. Les claus de l'acció de govern

Sintetitzar l'acció de govern d'aquests quatre anys no és fàcil, si bé, fent aquest exercici, considerem les següents 15 actuacions com a accions clau d'aquest mandat. Ho són per la seva rellevància respecte a les demandes veïnals històriques i per la seva repercussió en la millora de la qualitat de vida al districte de l'Eixample.

L'EIXAMPLE HABITATGE Aprovada la construcció de 238 habitatges públics a les Glòries.	L'EIXAMPLE HABITATGE Construcció de dos edificis d'habitatge assequible: Germanetes i Ali Bei. Comprats dos edificis més.	L'EIXAMPLE TEIXITS I COMUNITAT Obertura de l'edifici Transformadors.
L'EIXAMPLE TEIXITS I COMUNITAT Construcció del nou Ateneu El Poblet	L'EIXAMPLE TEIXITS I COMUNITAT Creació el primer Centre Municipal de Recursos LGTBI de la ciutat.	L'EIXAMPLE DONA Obertura d'un nou Punt d'Informació i Atenció a les Dones (PIAD) .
L'EIXAMPLE GENT GRAN Obertura del nou Espai de Gent Gran Montserrat Olivella.	L'EIXAMPLE EDUCACIÓ Obertura de les escoles Entença, Xirínachs, 9 Graons i Escola Gala. Construcció de l'Institut Viladomat.	L'EIXAMPLE INFÀNCIA Ampliació de l'Escola Bressol Tres Tombs i obertura de l'Escola Bressol Leonor Serrano .
L'EIXAMPLE ECONOMIA DE PROXIMITAT Rehabilitació i obertura del nou Mercat de Sant Antoni i aplicació del Pla d'usos per protegir el petit comerç.	L'EIXAMPLE TRANSFORMACIÓ URBANA Renovació de la plaça d' Anna Lizaran i jardins de Montserrat . Ampliació dels entorns escolars.	L'EIXAMPLE TRANSFORMACIÓ URBANA Planificació dels eixos verds de Girona i Consell de Cent.
L'EIXAMPLE TRANSFORMACIÓ URBANA Superilla Sant Antoni Comte Borrell - Tamarit.	L'EIXAMPLE ESPAI PÚBLIC Acord amb la Sagrada Família que revertirà en millores per al barri.	L'EIXAMPLE ESPAI PÚBLIC Tancament i recuperació de La Model per a la ciutadania.

Aquestes 15 actuacions formen part d'una estratègia política desenvolupada al llarg d'aquest mandat, que prioritza l'acció de govern en vuit àmbits clau a l'Eixample, i que detallem a continuació.

1. Habitatge

- Tres promocions d'obra nova amb 13,5 M€ de pressupost
- 45 habitatges adquirits amb 8,4 M€ de pressupost
- Desenvolupament de programes de suport al dret a l'habitatge: Taula d'habitatge, mesures contra desnonaments, increment dels ajuts i de la mediació

2. Grans equipaments

- La Model
- El Mercat de Sant Antoni
- Parc de les Glòries Catalanes

3. Increment de verd i espai públic per a vianants

- Superilla de Sant Antoni, construcció supercruïlla Borrell-Tamarit
- Planificació dels eixos verds i de les futures superilles del carrer Girona i carrer Consell de Cent
- Plaça d'Anna Lizaran
- Renovació dels jardins Montserrat
- Interiors d'illa i passatges
- Projecte de 13 entorns escolars
- Parc de la Canòpia (Parc de les Glòries)

4. Educació i Coneixement

- Construcció de l'EBM Leonor Serrano i ampliació de l'EBM Tres Tombs. En construcció l'EBM Germanetes
- Construcció i obertura de l'escola Gaia i de l'escola 9 Graons i obertura en mòduls de l'escola Entença i escola Xirinacs
- Construcció de l'Institut Viladomat i en licitació l'Institut Angeleta Ferrer.

5. Promoció d'activitats econòmiques de proximitat i turisme

- Inauguració del Mercat de Sant Antoni
- Acord amb el temple de la Sagrada Família per millorar la gestió de l'entorn.

- Plans estratègics comercials de Sant Antoni, de la Dreta Eixample i de la Sagrada Família
- Mercats de Pagès a Germanetes i el Fort Pienc

6. Desenvolupament de plans i programes de drets socials

- [Radars](#): s'engega la xarxa de coresponsabilitat per prevenir l'aïllament i l'exclusió social de les persones grans
- [Vincles](#): servei que s'amplia a tots el barris de l'Eixample per reforçar les relacions socials de les persones grans a través d'una tauleta i del suport d'equips de dinamització social.
- [Suport a les famílies 0-3](#)
- [Policia de barri](#)
- [Pla de Convivència del Fort Pienc](#)

7. Nous equipaments del Districte

- [Espai de Gent Gran Montserrat Olivella](#)
- [Nou Punt d'Informació i Atenció a les Dones \(PIAD\)](#)
- [Ateneu del Poblet](#): centre cultural i social per a entitats del barri de la Sagrada Família.
- [Edifici de Transformadors](#): casal de barri, espai de gent gran, espai per a adolescent i PuntinfoJove.
- [Centre LGBTI](#)
- Espai veïnal d'Aragó, 317
- Cessions d'espais a joves (Lola Anglada i Casa Grogà)

8. Reserva de 7 solars per a equipaments i habitatge dotacional

III. Estat d'execució general del PAD

El mandat 2016-2019 es va iniciar amb un **Pla de xoc per als primers mesos**, que va permetre, precisament, no haver d'esperar a l'elaboració del PAM i del PAD per tal de poder posar en marxa algunes de les mesures polítiques que es consideraven més urgents. Algunes d'aquestes mesures ja apuntaven a un canvi en les prioritats en relació al període anterior, com era la creació d'ocupació digna, la defensa dels drets socials bàsics com l'habitatge o l'oferta d'educació pública, o la revisió de fórmules de gestió de serveis municipals.

Entretant, com dèiem, i un cop elaborat el Programa d'Actuació Municipal, el conjunt de l'organització municipal va treballar en la concreció dels seus objectius i actuacions a través de projectes i fites susceptibles de **seguiment i monitorització** pel que fa al seu grau d'execució al llarg del temps.

El PAD a nivell del Districte de l'Eixample pel 2016-2019 va quedar conformat amb la següent estructura:

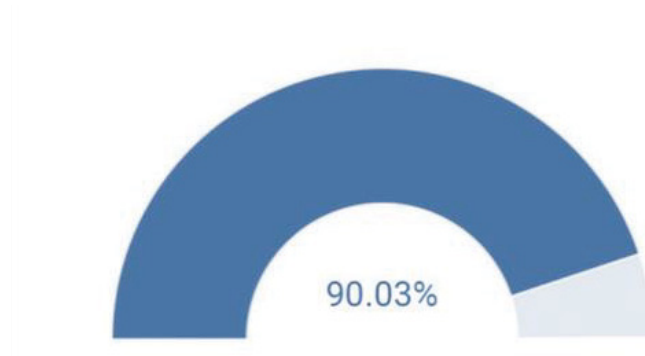
PAD Eixample
5 Eixos
25 Línies estratègiques
123 Actuacions
273 Projectes

El grau d'execució del PAD a l'Eixample és del 90,03%(*)

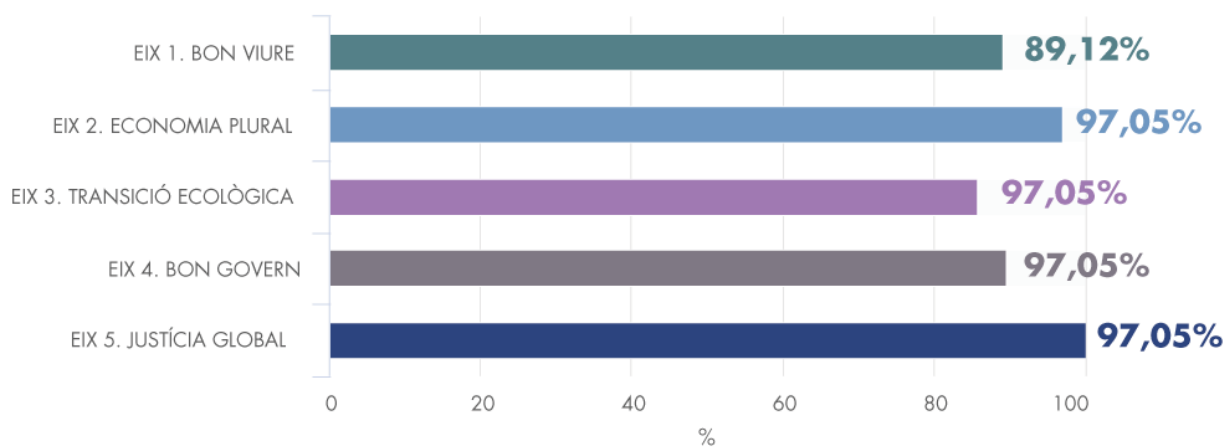
Actualment tenim 208 projectes finalitzats, dels 273 projectes previstos segons el PAD.

(*)Dades de febrer 2019, projectant la situació fins a maig 2019

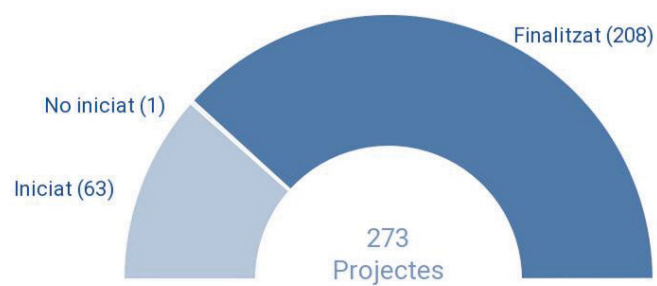
Resum del grau mitjà d'execució global del **PAD i dels seus 5 eixos**:

GRAU D'EXECUCIÓ PER EIXOS

PROJECTES SEGONS EL SEU ESTAT

IV. Seguiment d'actuacions: principals resultats per eixos

L'acció de govern del Districte de l'Eixample desplega les seves prioritats a través dels 5 eixos d'actuació en què s'estructura el PAD. En aquest informe es destaquen les accions incloses en el PAD, però també aquelles que s'han desplegat per donar resposta al context concret del territori.

Eix 1. Una Barcelona diversa que asseguri el bon viure

- Reduir les desigualtats i garantir els drets bàsics
- Promoure i garantir el dret a l'habitatge
- Una aposta decidida per l'educació i la cultura

Eix 2. Una Barcelona amb empenta per a una economia plural

- Una economia plural al servei de l'ocupació de qualitat
- Turisme sostenible
- Un nou lideratge públic

Eix 3. Una Barcelona més humana i en transició ecològica

- Qualitat de l'aire, energia i mobilitat sostenible
- Urbanisme pels barris

Eix 4. Una Barcelona participativa que garanteixi el bon govern

- Govern transparent i rendició de comptes

Eix 5. Una Barcelona oberta i compromesa amb el món

- Ciutat refugi

Eix 1. BON VIURE

Una Barcelona diversa que asseguri el bon viure

Des de l'inici de la crisi s'han ampliat les diferències socials i econòmiques, en un fenomen global del qual, malauradament, també hi participa Barcelona. Així ho expressen algunes xifres com la renda familiar disponible, l'esperança de vida, la taxa d'atur o l'èxit escolar.

El **dret a la ciutat**, tal com s'expressa en el PAM, es concreta també en l'exercici dels drets fonamentals. "La ciutat democràtica no es pot conformar amb un assistencialisme pal·liatiu, sinó que ha d'orientar les seves actuacions cap a l'assoliment dels drets fonamentals per a tots i cadascun dels seus veïns i veïnes". Per això, s'ha posat èmfasi i prioritzat l'exercici d'alguns drets considerats bàsics i essencials pel conjunt de la ciutadania resident a Barcelona: el dret a l'habitatge, l'accés als subministraments bàsics (aigua, gas i electricitat), el dret a l'alimentació i a l'atenció sanitària.

Disposar d'uns serveis públics de proximitat i de qualitat pel que fa a les principals polítiques (l'educació, la salut, l'habitatge, la cultura, etc.), així com reduir les desigualtats socioeconòmiques i combatre la pobresa a la ciutat, esdevé clau com elements que ajuden a la cohesió i al desenvolupament humà.

El **Districte de l'Eixample** ha dedicat una bona part dels esforços, tant pressupostaris com tècnics, a la creació de **noves places educatives** per a totes les edats, així com a desplegar totes les eines per garantir **l'accés a un habitatge digne**, davant la dura realitat del mercat immobiliari que s'està donant en l'àmbit metropolità des de fa uns quants anys. A més a més, la **recuperació d'equipaments públics per a la ciutadania** i per a poder desenvolupar la gestió cívica també ha estat clau per

enfortir la participació ciutadana i guanyar espai públic. El desenvolupament de plans, projectes i programes de caire social ha estat sostingut i ha tingut un **impuls ferm en clau de diversitat, intergeneracional i feminista**.

1. Principals actuacions en l'Eix del Bon Viure al districte de l'Eixample

HABITATGE

- **Construcció obra nova:** hem posat en marxa 3 promocions:
  - Dues promocions a Germanetes que també inclouen equipaments i zona verda:
    - Una per a gent gran amb 47 pisos públics de lloguer amb serveis.
    - Una segona promoció de 35 pisos de lloguer públic.
  - Una promoció a l'edifici d'Ali Bei, 102 per a gent gran, amb 49 habitatges i 15 allotjaments en construcció.
  - Una promoció, que es troba en fase prèvia a la construcció, a la plaça de les Glòries, amb 238 habitatges que es licitaran aquest any 2019.
- ➔ *Les tres obres ja en marxa tenen **un pressupost de 13,5 M€** i suposen un total de 131 habitatges i 15 allotjaments.*
- **Adquisició d'habitatge:** s'han comprat un total de **45 habitatges** al districte, distribuïts en 3 finques senceres; essent el tercer districte on més diners s'està invertint en compres d'habitatge.
- ➔ *S'han invertit **8,4 M€** en compra d'habitatge i es preveu al voltant d'**1 M€** en rehabilitació.*

- **Habitatge en planificació o reserva d'espai:** 150 habitatges a La Model, 70 habitatges al solar del Talia, 110 habitatges a sobre del futur CAP Nàpols.
- **Habitatge en borsa de lloguer:** la borsa d'habitatge de lloguer de Barcelona administra 67 habitatges al districte, cedits per privats per a destinar-los a lloguer assequible (per sota del preu de mercat), del total de 867 que disposa la ciutat (a data de 31 desembre de 2018). Pel que fa al Programa de cessió d'habitatges per destinar-los a lloguer social (Habitat3) que gestiona 250 habitatges a Barcelona, 15 se situen a l'Eixample.
- L'Oficina d'Habitatge, des de l'any 2018, ha **tramitat ajudes a la rehabilitació per valor de 4,5 M€** per un total de 2.706 habitatges, també ha tramitat **832 ajuts per al pagament del lloguer**.
- **Constitució de la Taula d'Habitatge del Districte de l'Eixample:** al 2017 es va crear aquesta taula interdepartamental per abordar la problemàtica de l'expulsió del veïnat. Aquest espai ha treballat de forma transversal i ha aconseguit crear un protocol pioner d'actuació de la Guàrdia Urbana. La seva finalitat és atendre avisos de finques afectades amb la màxima celeritat i proximitat, detectar casos de finques en mal estat i interposar mesures correctores, fer mediació en casos de desnonaments de forma coordinada entre els diversos actors, aturar obres que s'executaven sense permís, etc.

EDUCACIÓ I CONEIXEMENT

- Aquest mandat, i per primera vegada, s'ha produït un augment de l'oferta de places d'escola pública de primària i infantil des del curs 2009-2010 amb l'escola dels Encants (antiga escola Cartagena).

- **Millora de l'atenció en l'etapa 0-3:**
  - Inauguració de l'EBM Leonor Serrano.
  - Ampliació a 33 places de l'oferta de l'EBM Tres Tombs i també s'ha obert el primer espai familiar del districte.
  - Construcció en procés d'una EBM a l'illa de Germanetes, a la planta baixa de l'edifici de Comte Borrell amb Consell de Cent.
  - **Impuls dels espais "De 0-3. Infants en Família" als 4 casals infantils del districte.** Espai de trobada i interrelació on poder compartir l'experiència de la criança en un entorn educatiu i lúdic amb materials especialitzats i suport professional. Es compta amb 144 places trimestrals per a tots els casals (actuacions PAD 0.2.1.5.6 i 0.2.1.3.9). Els quatre casals infantils ofereixen cedir espais a grups de famílies organitzades, 2 hores d'un matí a la setmana per poder compartir experiències, posant al seu abast els recursos lúdics dels que es disposa; en aquests moment hi participen 123 famílies.
- **Més places en les etapes Infantil, Primària i Secundària**
  - Construcció i posada en marxa de l'escola Gaia i l'escola 9 Graons.
  - Obertura de l'escola Entença al setembre de 2016 en mòduls a l'Escola Industrial.
  - Obertura de l'escola Xirinacs al setembre de 2017 en mòduls al recinte de La Model.
  - Construcció i inauguració al setembre de 2018 de l'institut Viladomat.
  - Aprovació del projecte i posada en marxa la licitació de l'institut Angeleta Ferrer, del que es preveu l'obertura definitiva al curs 2021.
  - Nova seu del Centre de Formació d'Adults (CFA) Pere Calders.
- Enfortiment i impuls del programa de **Patis escolars oberts al barri**: té com objectiu obrir els patis com a espai d'ús públic per a famílies, infants i adolescents fora d'horari escolar, en caps de setmana i en període de vacances escolars.

EQUIPAMENTS

- Equipaments a Calàbria 260 i 262:
  - **Creació d'un Punt d'Informació i Atenció a les Dones (PIAD) per a l'Esquerra de l'Eixample i Sant Antoni.** Al començament del 2018 es va traslladar el PIAD del Districte a les noves instal·lacions de Calàbria, 262.
  - **Construcció de l'Espai de Gent Gran Montserrat Olivella.** Va ser inaugurat a inicis del 2018 amb una capacitat per a 2.000 usuaris

→ *Inversió total: 1,4 M€*

- **Recuperació d'espai per a equipament públic als baixos d'Aragó, 317.**
- **Nou Ateneu El Poblet a la Sagrada Família.** L'objectiu principal ha sigut adequar l'interior d'un antic local industrial per a convertir-lo en un ateneu que doni cabuda a les demandes de les entitats i associacions del barri la Sagrada Família. Les obres s'acabaran abans de l'estiu i s'ha destinat un total de **2,47 M€** al projecte constructiu.
- **Construcció i posada en marxa de l'edifici Transformadors.** Està previst que les obres finalitzin durant la primavera del 2019. Aquest equipament comptarà amb tres serveis: (actuació PAD 0.2.1.5.1)
  - **Punt d'Informació Jove:** El servei es posarà en marxa al gener de 2020, on el col·lectiu jove podrà trobar tota aquella informació i assessorament que l'interessi mitjançant una atenció personalitzada i gratuïta de professionals.
  - **Casal de Barri:** s'ha realitzat un procés de treball al llarg de més d'un any i mig per apoderar a la xarxa d'entitats del barri del Fort Pienc i s'està treballant per tancar un conveni de gestió cívica. Es preveu l'inici de la gestió al setembre de 2019.

- **Espai de Gent Gran:** ocuparà tres plantes de l'edifici. Al febrer comença el procés de treball amb els futurs usuaris i usuàries.

→ Inversió total equipament: **5,91 M€**

- Dins del projecte de millora de les infraestructures dels centres cívics, s'ha millorat la zona d'atenció al públic de **La Casa Elizalde** i s'ha ampliat i renovat l'espai de recepció per tal de facilitar i millorar la comunicació amb els i les usuàries, amb una inversió de 350.000 € destinats a millores. (Actuació PAD 02.1.10.4)
- **Taller Masriera al barri de la Dreta de l'Eixample.** S'està treballant amb patrimoni de la ciutat per tal que l'Ajuntament pugui adquirir aquest equipament per mantenir-lo i preservar-lo com edifici singular. Paral·lelament, s'ha fet un estudi dels usos i s'ha consensuat que el Taller Masriera es converteixi en un equipament de barri i també cultural de ciutat.
- **Creació del Centre de Recursos LGTBI a C. Comte Borrell, 22.** Aquest és un espai pioner per a la diversitat sexual i de gènere, té un servei d'informació, orientació i atenció directa, i vol ser un espai d'expressió artística i de reivindicació de la memòria històrica del moviment LGTBI, vinculat al teixit veïnal del barri. Gestionat i regit per la Plataforma d'entitats LGTBI de Catalunya (actuació 02.4.33) La creació d'aquest equipament ha suposat una inversió de **1,69 M€**.

TERRITORI I DRETS SOCIALS

- **Cessió d'espais per a l'autogestió de col·lectius joves arrelats al territori.** S'han tancat els convenis per a la cessió de l'espai Lola Anglada i de la Casa Grogà
- **Pla de Convivència del Fort Pienc.** Arran d'una situació inicial de canvis en les percepcions del veïnat en relació a la convivència al Barri del Fort Pienc, al maig de

2018 es va posar en marxa un pla integral que ha comptat amb totes les àrees implicades. El seguiment constant i l'evolució d'aquest pla ha sigut clau en la millora de la percepció i qualitat del barri des d'aleshores. Aquest Pla ha estat possible gràcies a la col·laboració del Centre Dar Chabab, Serveis Socials, Guàrdia Urbana, Estació del Nord i dels tècnics de Barri i prevenció del Districte.

- En l'àmbit de la cultura, s'ha **impulsat el Festival Tangent** – Festival de les Arts de l'Eixample que es va posar en marxa l'any 2017. Amb un pressupost anual de 45.179 € al 2017 i de 58.172,20 € al 2018. L'afluència de públic del festival, celebrat als 6 centres cívics del territori, ha estat de 11.945 persones en les dues edicions.
- **Ampliació del programa Vincles, Radars i Baixem al carrer:** important inversió social centrada en fer possible l'envelliment actiu i que les persones grans gaudeixin de la ciutat. El programa Vincles s'ha implementat a tots els barris del Districte, Baixem al carrer al barri de Sant Antoni i del programa Radars només queda pendent la implantació al barri de Sant Antoni durant el 2019. El programa Radars es coneix com a [Eix Gran](#) a l'Esquerra de l' Eixample.
- **Recuperació de la memòria històrica i feminització del nomenclàtor als barris:**
  - S'ha constituït la Taula de Memòria de l'Eixample amb entitats memorialistes, persones rellevants i entitats veïnals.
  - S'ha donat nom a diferents espais amb nom de dona com són l'interior d'illa Assumpció Català, el passatge Carme Aymerich, l'interior d'illa [Montserrat Figueras](#), la plaça [Anna Lizaran](#) i el passatge Maria Canals.

Eix 2. ECONOMIA PLURAL

Una Barcelona amb empena per a una economia plural

L'atur segueix essent la principal preocupació de la ciutadania. La crisi financera i productiva, després de més de 10 anys, presenta seqüeles significatives: creixement de la desigualtat i la pobresa, i cronificació de situacions d'exclusió social. Partim de la base que Barcelona disposa d'un teixit econòmic de gran diversitat i riquesa d'actors, amb diferents maneres de fer i entendre l'economia. Des d'aquesta pluralitat, es vol promoure una transició cap a un model socioeconòmic més ben integrat a la diversitat de Barcelona, que generi més ocupació i de més qualitat i que, en definitiva, posi **l'economia al servei de les persones**. Un model que utilitzi de la manera més eficient possible els recursos naturals, generant el mínim de contaminació i residus possibles i que incorpori una mirada conscient sobre l'economia de les cures que sosté la nostra economia productiva moltes vegades des de la invisibilitat.

La ciutat ha apostat per una **economia de major proximitat** i per un model de **governança pública que reguli i garanteixi una activitat turística sostenible pel futur de la ciutat**.

En aquesta línia, al districte s'ha **inaugurat el Mercat de Sant Antoni** que és un motor econòmic i comercial del barri alhora que és el centre neuràlgic comunitari. Aquesta rehabilitació ha anat acompanyada d'un [Pla d'Usos](#) pel barri per a equilibrar les activitats econòmiques, regular el comerç i evitar un únic tipus d'establiments que pugui amenaçar la seva singularitat. El Pla d'Usos persegueix diversificar l'oferta i acollir noves iniciatives de caire social.

A més, des del Districte per donar sortida a projectes específics lligats al territori s'ha treballat en la redacció de **Plans de dinamització comercial** a tots els barris. **L'impuls del consum responsable i de proximitat** lligat a les economies socials i solidàries ha estat una línia clara d'acció amb l'establiment regular dels mercats de pagès, l'impuls al cooperativisme i l'enfortiment de projectes que s'engloben en les economies de les cures i comunitàries.

Pel que fa al turisme, s'ha tancat un important **acord amb el temple de la Sagrada Família** i s'ha impulsat el PEUAT (Pla Especial Urbanístic d'Allotjaments Turístics) que ha impactat molt positivament en el districte.

2. Principals actuacions en l'Eix de l'Economia Plural al Districte de l'Eixample

- **Nou Pla d'Usos a Sant Antoni:** L'augment d'establiments de concurrència pública i les futures millores en l'espai públic (superilla, mercat) ha fet necessari un Pla d'Usos per a regular aquests establiments i altres activitats de tipus comercial amb l'objectiu de preservar el comerç de proximitat del barri, la qualitat urbana, la cohesió social i la sostenibilitat.

Per una banda el Pla d'Usos limitarà el nombre de llicències noves per activitats de concurrència pública (de restauració en un sentit ampli, esportives, musicals i audiovisuals), comercials sobre tot les relacionades amb el turisme (lloguers de bicicletes i altres vehicles, taquilles, informació i venda de serveis turístics, etc.) i admetrà a Sant Antoni la implantació d'establiments de concurrència pública de ludoteques i activitats culturals i socials. D'altra banda, prohibirà a Sant Antoni la implantació d'establiments amb activitats de jocs i atraccions, excepte les ludoteques; els establiments comercials que tinguin màquines expenedores d'aliments, i els establiments que tot i no ser hotelers, lloguen espais per hores, és a dir, els anomenats "meublés".

- **Impuls de l'economia social i solidària, s'han desenvolupat un seguit de projectes:** coordinació de jornades d'economia social, plans de treball i formació, programa de garantia juvenil amb Barcelona Activa al districte, promoció d'espais i solars per a horts urbans i empena al mercat de pagès. Els mercats de pagès s'han impulsat a nivell de ciutat, el que ha donat lloc a l'Eixample a la consolidació del model en dos barris (Esquerra de l'Eixample i el Fort Pienc) del projecte amb regularitat setmanal. (Actuació 02.2.2.2)
- **Acord amb el temple de la Sagrada Família.** S'ha arribat a un acord històric, després de 133 anys de construcció sense llicència, que aconsegueix regular la situació del temple amb la corresponent llicència municipal d'obres majors i posterior llicència d'activitats. Aquest acord implica una corresponsabilitat del temple en el finançament i estabilització del nombre de visites a l'interior del temple. El temple farà una aportació econòmica de 36 M€ en els propers 10 anys que aniran destinats a compensar les despeses que genera. Aquesta inversió anirà dirigida a millores al transport públic, neteja i manteniment i reurbanització de l'espai públic de l'entorn. (Actuació PAD 02.2.5.5)
- **Potenciar el Mercat de Sant Antoni, basat en un model de mercat popular i de proximitat, i iniciar un procés participatiu per fer una definició conjunta dels mercats i dels entorns.** El projecte i les obres de remodelació del Mercat de Sant Antoni, així com tot l'entorn pacificat al voltant, es van realitzar conjuntament amb el veïnat i el teixit comercial del propi mercat i botiguers dels carrers més propers. Es va fer durant el procés participatiu que va tenir lloc durant els anys 2016 i 2017 per definir com el barri voldria que fos el nou mercat, i dissenyar un nou entorn molt més verd, pacificat i que omplís de vida comunitària el que ha esdevingut la plaça central de la vida al barri.

Eix 3. TRANSICIÓ ECOLÒGICA

Una Barcelona més humana i en transició ecològica

Barcelona té un greu problema de qualitat de l'aire, i treballar per una **ciutat saludable on viure-hi** és la idea força que pot resumir l'orientació de l'acció de govern en aquest eix. El repte de la ciutat és la **reducció en un 30% de la contaminació en 15 anys**.

Els esforços s'han centrat en un canvi en els usos de l'espai públic, en els hàbits de la mobilitat, en repensar i reutilitzar la ciutat, per fer-la més amable, sostenible i de dimensió humana impulsant el verd i la gestió ecològica. Preservar la vida veïnal, la quotidianitat, i fer-ho incorporant Barcelona en l'avantguarda de **la mobilitat sostenible i de la transició energètica**, ha fet que es posessin en marxa un gran nombre d'iniciatives de gran abast en quant a la seva transformació. Però per impulsar una ciutat més sostenible i saludable, cal avançar també en el **canvi de paradigma en la gestió de l'energia** i dels subministraments bàsics, a través d'un major control públic orientat a l'eficiència energètica i a un règim tarifari socialment just.

L'Eixample és el districte més densament poblat de la ciutat i compta amb una trama urbanística molt compacta que requereix, amb urgència, de la reducció de circulació, la generació de nous espais verds i el guany per als vianants. Al llarg d'aquest mandat s'ha repensat el model i començat a implementar un nou urbanisme, que té com a objectiu el **guany d'espais d'estada, de salut i d'esbarjo**. S'han desenvolupat mesures per a la **reducció del transit rodat** i per a la **pacificació dels espais públics i l'increment de l'espai verd** públic, el més destacat és el projecte de les superilles. L'aposta per la **mobilitat sostenible** s'ha fet palesa en l'expansió de [la xarxa de carrils bici](#) i la implantació de la Nova Xarxa de Bus. El **disseny d'un urbanisme de forma responsable** ha

estat clau per a la planificació del desenvolupament territorial que prioritza l'espai públic per al vianant.

3. Principals actuacions en l'Eix de Transició Ecològica al Districte de l'Eixample

- **Millora de la qualitat de l'aire a Barcelona**

En el marc del projecte per disminuir la circulació de vehicles contaminants en favor dels carrils bici i bus s'ha **ampliat i consolidat la xarxa de carrils bici**. Alguns exemples:

- Connexió de Gran Via – Passeig de Gràcia fins a Aribau.
- Ampliació de l'ample de carril dels carrers Diputació i Consell de Cent.
- Millora del carril de Diagonal a la plaça Mossèn Cinto Verdaguer.
- Millora del carril de l'avinguda Diagonal a la "plaça del Llapis" (plaça Joan Carles I).
- Baixada a calçada del carril bici de passeig de Sant Joan
- Implantació del carril bici al carrer Sardanya.

En total suposen uns nous **12,53 Km** de carril bici al districte, finalitzats, en obres i previstos. També s'ha desenvolupat el **Pla de Mobilitat de la Sagrada Família** (actuació 02.3.4.2) i la mesura de **Foment de la promoció i l'ús de la bicicleta a l'Eixample** (actuació 02.3.4.3)

- **Reserva de 7 solars per a equipaments i habitatge dotacional.** Després de la suspensió de concessió de llicències als solars, aquests s'han guanyat per dotar el territori dels equipaments que necessita.
- Projecte de **superilla de Sant Antoni** que implica la creació dels eixos verds de Borrell i Tamarit. A l'entorn del mercat ja s'han pacificat un seguit de cruïlles per valor de **4,4 M€** (Borrell entre Tamarit-Manso, Tamarit entre Urgell-Borrell, cruïlla Borrell-Tamarit, ampliació voreres Viladomat, etc..) i actualment se n'estan executant d'altres (Borrell, Tamarit, cruïlla Borrell-Manso...) per un import de **4,9 M€** que es preveu finalitzin a juliol 2019.

- En el marc dels projectes de **superilles** s'han planificat els eixos verds de futures superilles: al **carrer Girona i al carrer Consell de Cent**. Es fa un tancament del mandat en positiu amb un Pla d'acció validat pel veïnat que ha estat participant en un procés de presa de decisió col·lectiva. Per evitar processos de gentrificació durant l'execució del Pla d'acció, s'ha iniciat l'elaboració del Pla d'usos dels entorns del carrer Girona.
- **Mesura de Govern de Districte "Omplim de vida els [entorns escolars](#)", impulsada al juliol de 2016.**
Aquesta iniciativa s'ha materialitzat en la implantació de jardineres-mur i tot un seguit de mobiliari que han permès ampliar voreres i xamfrans sense la necessitat de fer obres. En una primera fase es va implantar al CEIP Auró, CEIP Diputació i Maria Auxiliadora (concertada) i a l'institut Viladomat. La segona fase es va abordar la tardor de 2018 en les escoles Fort Pienc, Ferran Sunyer i Sagrat Cor (concertada). La tercera fase, desenvolupada entre febrer i març de 2019 inclou 9 entorns escolars: institut Ernest Lluch, escola Joan Miró, escola Mallorca, institut Maragall, institut Jaume Balmes, escola Concepció, escola Fructuós de Gelabert, escola Ramon Llull i escola Tabor.
- **Plaça de les Glòries – Projecte Gran Clariana i Canòpia Urbana** (PAM 3.3.13). El projecte executiu del Parc es va iniciar el mes de març del 2018. La nova escola bressol Leonor Serrano va iniciar els seus serveis al curs 2018-2019 i es va fer concurs internacional d'idees que ha de permetre la construcció de quatre edificacions amb 238 habitatges destinats a lloguer públic i a compra assequible. Les obres del túnel, que van estar aturades per incompliments del contractista anterior es van reiniciar al març de 2018. Respecte a la primera etapa del projecte anomenat [Gran Clariana](#), un total de 45.860 m2 on el verd és el gran protagonista, es preveu que les obres acabin entre març i abril del 2019.

En una segona part es treballarà per acabar la transformació de les Glòries segons el projecte de la Canòpia Urbana, i es convertirà l'antiga anella viària en 12 hectàrees de parc de proximitat.

- **Increment de verd i espai públic pels** vianants al districte:
  - Urbanització i pacificació de la plaça [Anna Lizaran](#)
  - Urbanització de la nova plaça [Pablo Neruda](#)
  - Urbanització i remodelació del passeig de Sant Joan i baixada a calçada del carril bici
  - Pacificació dels carrers Marina i Provença
  - Remodelació dels espais de joc al jardí de la Indústria
  - Renovació jardins [Montserrat](#)
  - Places davant Hospital Clínic
  - Renovació i millora d'interiors d'illa (Casa Macaya, cinema Niça, cinema Novetats i La Favorita en execució i Carlit finalitzat) i [passatges](#) del barri de la Sagrada Família (Ureña, Bofill, Carsí, León i Pau Hernández)
  - Increment de seients i bancs als carrers de la Dreta de l'Eixample i davant dels equipaments com a resultat d'un dels processos del pressupost participatiu del districte.

- **Acondicionament de l'espai Germanetes i jardins d'Emma de Barcelona.** L'actuació ha consistit en dotar l'antic solar de les Germanetes de les condicions adequades per a la seva obertura al barri, a nivell provisional, així com reestructurar els jardins d'Emma de Barcelona, a nivell definitiu, tot millorant les connexions entre els diferents espais que formen aquesta illa.

- **Recuperar la planificació per a nous interiors d'illa públics a l'Eixample.** L'actuació ha consistit en la reurbanització i remodelació de l'interior d'illa de [Maria Mercè Marçal](#) per implantar nous usos en aquest interior d'illa per tal de dinamitzar l'espai. Amb l'actuació s'ha refet la impermeabilització i s'ha solucionat els problemes d'humitat per filtració que es generaven a l'interior del poliesportiu soterrat. Amb un pressupost total d'**1,04 M€**. (Actuació 02.3.3.8.)

- **Transformació de [La Model](#)** (PAM 3.3.25). Al gener de 2017 es va signar el conveni entre la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament, que ha permès el tancament de l'antiga presó Model, i la posterior recuperació per a l'ús ciutadà d'aquest equipament. **L'espai ha estat obert a la ciutadania** per a un ús cívic i social ple de vida. Es va realitzar un **procés participatiu per definir-ne els usos** dels espais segons les necessitats dels veïns i veïnes. La proposta municipal, presentada al desembre de 2018, inclou la construcció d'uns 150 habitatges públics i de 7 equipaments de proximitat: institut-escola, escola bressol, residència de gent gran i centre de dia, espai Memorial, poliesportiu, espai per a joves i espai d'economia social/solidària. La transformació de La Model oferirà a la ciutadania un parc urbà de **14.000 m2** on el verd, l'arbrat i la vegetació seran els protagonistes.

Eix 4. BON GOVERN

Una Barcelona participativa que garanteixi el bon govern

Són possibles altres formes de fer, de governar, que posin en el centre d'aquest exercici a la ciutadania, i que afavoreixin la corresponsabilitat i la coproducció de les polítiques entre personal tècnic, responsables polítics i ciutadania. El repte és desenvolupar i crear nous espais i mecanismes que facin possible un **govern obert, transparent i participatiu** d'allò públic i comú. Davant l'augment de casos de corrupció, "portes giratòries" i males praxis, cal una administració vigilant i, alhora, exemplar.

S'ha posat èmfasi en aprofundir en els **instruments de la democràcia deliberativa i directa** i en reforçar els **mecanismes de transparència** institucional a partir de fer efectius el dret a la informació, la rendició de comptes i el control ciutadà, eines imprescindibles per fer front al fenomen de la corrupció i garantir el compromís amb l'honestedat i el bon govern. S'ha desenvolupat la plataforma de participació ciutadana **Decidim Barcelona** i s'ha aprovat el **Nou Reglament de Participació Ciutadana**; eines orientades a ampliar la capacitat d'incidència política de la ciutadania.

En aquest mandat s'ha gestionat la ciutat **incrementant la inversió en polítiques socials**, però sense fer augmentar l'endeutament, mantenint la solvència de la institució. S'ha realitzat un control ètic i de qualitat en la contractació pública alhora que s'han convocat la **major oferta pública** d'ocupació de la història de l'Ajuntament.

El Districte ha posat en marxa diferents **processos participatius** que han estat claus pel desenvolupament de

la política estratègica del territori, per donar vitalitat i **salut democràtica** a la presa de decisions, com a eina d'apoderament del veïnat i com a mecanisme de codisseny de projectes de transformació urbana i socials de la ciutat.

4. Principals actuacions en l'Eix del Bon Govern al Districte de l'Eixample

- **Fomentar la implicació veïnal en el disseny de polítiques públiques i garantir la seva participació en les intervencions urbanístiques que es desenvolupin al seu territori**
  - Procés participatiu de **definició conjunta del PAD** a la plataforma Decidim Barcelona i en sessions presencials
  - Procés participatiu del **Mercat de Sant Antoni** i els seus entorns
  - Procés participatiu de **La Model**
  - Procés participatiu de la **superilla de Sant Antoni**
  - Procés participatiu de la **superilla del carrer Girona**
  - Procés participatiu de la **superilla del carrer Consell de Cent**
- **Promoure experiències de cessió i autogestió amb entitats i col·lectius en equipaments i espais públics** (actuació 04.4.3.7.)
  - Procés d'acompanyament comunitari en el disseny dels usos de l'equipament **Transformadors**
  - Adquisició d'un local i acompanyament al projecte comunitari de l'**Ateneu el Poblet del barri de la Sagrada Família**
  - Procés d'acompanyament comunitari en el disseny dels usos del futur **Espai Veïnal del Mercat de Sant Antoni**
- **Participació als pressupostos** (actuació 04.4.2.1.)
  - Prova pilot de **pressupostos participatius** de l'Eixample "Dona forma a l'Eixample"

- **Revisió del Pla d'Equipaments de l'Esquerra de l'Eixample**, es va finalitzar la construcció del Centre de Neteja soterrat de l'Esquerra Eixample al parc de Joan Miró. Actualment estan en execució les obres de la superfície de reurbanització. El cost del parc ha estat de **8,7 M€** i la reurbanització pendent puja un total de **2,4 M€**. (Actuació 02.3.4.3.3.)
- Rehabilitació de la **Residència Francesc Layret** per a disposar de 66 llits com alternativa residencial a la gent gran.

Eix 5. JUSTÍCIA GLOBAL

Una Barcelona oberta i compromesa amb el món

Barcelona és una ciutat connectada al món i amb una tradició de relacions internacionals basades en la cooperació i l'intercanvi. En el PAM 2016-2019 es fixa la voluntat d'impulsar un model de relacions internacionals basat en la **defensa dels drets humans i de la justícia global**. "Barcelona ha d'estar al capdavant de les xarxes de ciutats europees, mediterrànies i del món que impulsen el dret a la cultura, el dret a la pau i al desenvolupament, la lluita contra les desigualtats, la contaminació i el canvi climàtic".

En aquest context tenen especial rellevància dos compromisos de ciutat: la cooperació internacional i **l'acollida de persones refugiades**.

5. Principal actuació en l'Eix del Justícia Global al districte de l'Eixample

- **Desenvolupament del pla "Barcelona, ciutat refugi" al districte de l'Eixample**, donant suport a la implicació d'entitats i col·lectius del districte; dins el marc de l'actuació de ciutat. (Actuació 02.5.2.1.)